

до:

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

з/п МД

2312 б
з/п

КОПИЕ ДО:

ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗАВЕЖДАЩИЯ ОТДЕЛ
„МЕЖДУНАРОДЕН“ ПРИ ВКП

НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ
НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДОКЛАД

от

Николай Кръстев Кръстев, следовател в „СО“ при СГП

Относно проведен дългосрочен стаж

в Евроджъст, гр. Хага, Кралство Нидерландия,
за периода от 01.09.2015 – 18.12.2015 г., по линия на EMCO

Уважаеми госпожи и господи,

С решение на Висшия съдебен съвет по т.81 от протокол
23/07.05.2015 г., бях командирован за участие в дългосрочен стаж в
Евроджъст, гр. Хага, Кралство Нидерландия,

за периода от 01.09.2015 – 18.12.2015 г., по линия на Обменна програма на Европейската мрежа за обучение.

I. Приемаща институция

Евроджъст е създаден с Решение на Съвета на министрите на ЕС 2002/187/JHA (Решението), което е допълнено с решение на Съвета 2009/426/2009 от 16 декември 2008 г. С решение 2004/97/EC за седалище на агенцията е посочен град Хага, Кралство Нидерландия.

Основната функция на Евроджъст е да стимулира и увеличава ефективността на сътрудничеството между компетентните национални разследващи и правораздавателни органи, както и да подсигури бързото и ефективно изправяне на извършители на престъпление пред органите на правосъдието.

На следващо място Евроджъст подпомага националните разследващи и правораздавателни органи в борбата им с тежката трансгранична престъпност, както в рамките на ЕС, така и извън неговите граници.

Евроджъст се състои от 28 национални представители от всяка от държавите-членки на ЕС. Тези представители са съдии, прокурори, съдии-следователи или полицейски служители със сходни правомощия, със значителен опит в наказателно-правното сътрудничество.

Държавите-членки назначават заместници и помощници (асистенти), които подпомагат национални представители при упражняването на функциите си. Някои национални представители са подпомагани от командирани национални експерти при изпълнението на задачите си. По своята същност, командиряните национални експерти са част от администрацията на Евроджъст, но практически те работят предимно с националните бюра в агенция.

В съвкупност всички те способстват да се осъществяват задълженията на Евроджъст, а именно да координира и подпомага националните власти при разследването на наказателни производства, чрез намирането на решения, даването на съвети и решаването на затруднения, възникващи от различията в правосъдните системи на държавите-членки на ЕС.

За постигане на целите си и изпълнението на задачите е сключено споразумение за сътрудничество между Евроджъст и трети държави.

По тази причина в агенцията са командирани магистрати от САЩ, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария. Наред с това Евроджъст разполага с контактни точки в още 23 държави, сред които са Руската Федерация, Македония, Босна и Херцеговина, Израел, Исландия, Тайланд, Украйна, Турция и други.

В структурата на Евроджъст централно място заема Колегията на Евроджъст (Колегия). Колегията се състои от представители на всичките 28 държавите-членки и се председателства от Президента на Евроджъст – Мишел Конинкс. Заседанията на Колегията се провеждат всеки вторник и на тях се вземат решения относно организацията и дейностите на Евроджъст.

Други важни органи в Евроджъст са Правната служба, Отделът за анализ на дела и казуси и Службата за информация. В агенцията са разположени Секретариатът на Европейската съдебна мрежа, Мрежата за лица за връзка срещу геноцида и останалите международни престъпления, както и Мрежата за съвместни екипи за разследване.

Евроджъст оперира с персонал от около 200 служители, чиято основна функция е оказването на съдействие на националните власти и други агенции в рамката на ЕС.

В Евроджъст годишно се разглеждат около 1800 казуса (дела) и се организират приблизително 200 координационни срещи. Участници в координационните срещи са представители на национални съдебни, разследващи и прокурорски власти от държавите-членки на ЕС, а когато е необходимо – представители на трети държави.

В Решението за Евроджъст изрично са посочени основните задачи и правомощия на агенцията. В тази връзка при изпълнението на задачите си Евроджъст, действаща като колегия има правомощия и може да изиска от компетентните национални власти: да извършват специфични прокурорски или разследващи действия по разследване, да се координират органите разследващи престъпления да се създаде съвместен екип за разследване, както да предоставят на агенция конкретна информация. Действайки чрез националните представители, Евроджъст може да изиска от националните власти да предприемат специфични действия по разследване.

Евроджъст играе важна роля в случаите на конфликт на юрисдикции по отношение на определени казуси, като дава възможност за намиране на най-точния способ за решаването им. Агенция улеснява изпълнението на международни правни инструменти, като Европейската заповед за арест и молбите за правна помощ. Организацията осигурява финансиране на функционирането на съвместните екипи за разследване.

В основата на дейността на Евроджъст е партньорството с други агенции и организации в системата на ЕС. Сред тези важни партньори са Европейската съдебна мрежа, Европол, Олаф, Фронтекс, Общия Ситуационен Център, Европейската Съдебна Мрежа за Обучение (EMCO) и други

В тази насока Евроджъст се стреми непрекъснато да увеличава своите партньори, за да може да води ефективна борба с международната и трансгранична престъпност. Важна част от тази борба е обменът на информация между партньорите, което позволява да се постигне оптимално сътрудничество и координация в борбата с престъпността, осигурявайки изпълнението на целите на ЕС. По този начин агенцията играе важна роля в превръщането на ЕС в зона за свобода, сигурност и правосъдие за всички граждани на съюза.

II. Професионални задължения по време на обучението

Моят стаж се проведе в българското бюро в Евроджъст. Националното бюро на Република България в Евроджъст се състои от: г-н Камен Михов – национален представител на Република България в Евроджъст, г-жа Иванка Которова – заместник на националния представител и асистента на националния представител – г-н Димитър Хаджийски. Административната работа на бюрото се извършва от административния асистент, който е част от администрацията на Евроджъст – г-да Деяна Дянкова.

Българското бюро е едно от натоварените бюра в агенцията и годишно работи по поне 200 казуса.

По време на стажа ми бяха поставени различни задачи за изпълнение от националния представител на Р България в организацията – г-н Камен Михов, свързани предимно с оперативна работа по казуси.

Естеството на работата се състоише във взаимодействие с останалите национални бюра в Евроджъст и национални правосъдни органи, с цел ускоряване и изпълнение на молби за правна помощ, европейски заповеди за арест, изпратени съответни компетентни органи, както друга информация, от значение по конкретни наказателна производства с международен елемент.

В цитирания период многократно се е налагало да изразя своето становище и да предоставям информация по конкретни въпроси, относно действащото законодателство в Република България.

По време на стажа си работих предимно по част от висящи и новообразувани казуси в бюрото, които ми бяха разпределени от Националния ни представител или от останалите членове на бюрото, но след съгласуване или одобрение им.

Разпределението на казусите в българското бюро се извършва на основа на принципът на случайното разпределение на дела, посредством системата за управление на казуси (Case Management System). Право на достъп до системата има само определени служители на Евроджъст. В българското бюро тази дейност се осъществява от административния секретар на бюрото.

Процедурата протичаше по следния начин.

След като конкретен казус ми е бил разпределен от г-н Михов или след негово одобрение, аз съм се запознавал с него и съм предприемал необходимите действия, които съм смятал, че следва да се извършат. Първоначално всички мои действия бяха съгласувани с членовете на българското бюро в Евроджъст. В последствие, когато се запознах с процедурите и правилата по движение на казусите, ми бе предоставена известна самостоятелност. При изпълнение на възложените ми задачи, съм се обръщал към националното бюро (или изрично посочен представител) на съответната държава или към компетентните органи на съдебната власт в Р България.

Комуникацията се осъществяваше посредством електронна поща (за целта ми бе създаден персонален имейл nkratsev@eurojust.europa.eu) или по телефон.

Когато съответният имейл беше изпращан само до мен, аз го препращах на общия електронен адрес на нашето бюро –

collegebg@eurojust.europa.eu, за да може информацията да стане общодостъпна за всеки от членовете на бюрото.

Съгласно вътрешните правила на Евроджъст два са поводите за образуване на казуси:

1. Когато съответен орган на съдебната власт в Република България поиска съдействие от българското бюро в Евроджъст, по отношение на конкретно наказателно производство. В този случай органът сезира бюрото по електронна поща или факс, а в редки случаи и по обикновената поща. След като се получи казус, той се регистрира в Case Management System и получава съответен номер. След това на основа на принципът на случайното разпределение на дела, той се разпределя на някой от служителите в българското бюро, който работи по него. Тези казуси се прилагат в жълти папки.
2. На следващо място преписка се образува, когато българското бюро е помолено за съдействие, във връзка с дадено наказателно производство от останалите бюра в Евроджъст. Запитването се получава по електронната поща. Тези казуси се поставят в червени папки.

Във всяка от папките по казусите се поставя карта на делото (case report), където се посочват: номер на казуса, дата на образуване, молеща и замолена държави, кратко описание на казуса, вид на престъплението, молещ орган, магистратът, който се занимава със случая, правни основания, документи и лица засегнати от казуса.

В картата на делото се посочва дали лицето, което има отношение по производството е уведомено за казуса. По силата на чл. 19 от Регламента за Евроджъст, Националният представител може да откаже достъп до казуса, когато с достъпът се поставят в опасност: дейността на агенцията, националните разследвания и упражняването на правата на трети лица.

Към папката се прилагат цялата сканирана документация по делото-молба за правна помощ, постановление за образуване, съответната присъда, европейската заповед за арест, постановления, решение, определения и др.

Казусите могат да се регистрират и по отношение на повече от една държава, както и по отношение държава-членки, така и други агенции, като Европол и трети държави, извън ЕС. Когато националният представител прецени, че казусът след да премине през регистрацията на Колегията, той получава и втори регистрационен номер (например 5555/NMBG/2015). Ако това не бъде същено за необходимо, казусът си остава само като „временен работен файл“.

Обменът на информация между бюрата от една страна и от друга - между тях и националните власти продължава дотогава, докато е необходимо, с цел да се постигне изисканото съействие.

Когато компетентните български власти заявят, че нямат нужда от помощта на Евроджъст, казусът се докладва на Колегията за закриване. Единствено бюрото, което е открило казуса има право да го закрие.

Един от основните инструменти на Евроджъст в борбата с тежката организирана и трансгранична престъпност са координационните срещи. Тези срещи дават възможност да се обменят информация, относно процедурите за събиране и признаване на доказателства в националните законодателства, гарантирайки ефикасността на наказателните производства срещу организираната престъпност.

Координационните срещи се провеждат в два формата „ниво 2“ и „ниво 3“.

Координационните срещи на „ниво 2“ се провеждат между представители на националните бюра на замолената и молещата държава, по повод конкретен казус.

В координационните срещи на „ниво 3“ взимат участие, прокурори и представители на разследващи органи на съответните държави-членки. На тези срещи участват също поне по двама представители от съответната държава. На срещите, в които участва представители на Република България един от участниците е задължително наблюдаващия прокурор по делото, прокурор от ВКП и представители на българското бюро.

Взел съм участие в една координационна среща, която се проведе във формат „ниво 3“. Срещата бе организирана по искане на Република Италия и в нея взеха участие от Република Италия, Великобритания, Република Словения, Република Хърватска, Херцогство Люксембург и Кралство Испания.

По време на обучението ми, освен възложените ми ангажименти по повод казусите върху, които работих, съм изготвял преводи на правни текстове, както и доклади и становища относно действащата уредба в Република България.

По искане на румънското бюро в Евроджъст изготвих доклад относно процедурата за избор на Главен прокурор и неговите заместници.

Съставил съм становище относно структурата на прокуратурата на Република България, отново по молба на румънските колеги в агенцията.

По искане на румънския офис в Евроджъст ми беше възложено изготвянето на становище, относно уредбата на киберпрестъпленията в Наказателния кодекс на България и отношенията им със сходни текстове с румънския наказателен кодекс.

По време на стажа ми, ми беше възложено запитване относно уредбата на престъпленията против спорта (уреждане на футболни срещи), за което изготвих съответното становище. Следва да се отбележи, че Р България е една от малкото държави в ЕС, който са инкриминирали тези престъпни действия.

По запитване на чешкия офис в Евроджъст изготвих проекто-становище относно принципът „*non bis in idem*“ относно данъчните нарушения и престъпления. Със свое тълкувателно решение № 1/07.05.2009 г., ВКС на Република България е посочил, че няма пречка за едни и същи действия да бъдат обект, както на данъчна проверка, така и на наказателно производство. Същата теза е застъпена в Решението C-617/10, Åkerberg Fransson на Съдът на ЕС от 26.02.2013 г.

По искане на гръцкото бюро в организацията изготвих проекто-становище за сроковете, основанията и процедурата за налагане на наказание в затворите и другите заведения за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода.

Изготвих проекто-становище по искане на словашкото бюро в Евроджъст, по отношение на уредбата на неплащането на издръжка.

По искане на бюрото на Република Литва в агенцията изготвих изготвих проекто-становище за извършването на разпит по видеоконферентна връзка.

По време на стажа си изготвих проекто-становище по искане на бюрото на Република Полша, по отношение на престъпления свързани с тероризма.

Практически тези „запитвания“ или „искания“ изпълняват важна роля и са предпоставка за прецизиране на бъдещи искания за правна помощ по наказателни дела.

По време на стажа си в Евроджъст имах възможност да участвам в няколко обучения, както следва:

-На 04.11.2015 г. присъствах на презентация на Отдела за Връзки с обществеността на Евроджъст.

В изнесена презентация се запознахме с функциите и дейността на отдела. Основната дейност е това звено е да направи Евроджъст по достъпен за гражданите на ЕС. Изпълнявайки тези си длъжности отделът представя месечно по 10 нововъведения и елементи.

-На 20.11.2015 г. присъствах на семинар „Търсене на национално право Евроджъст и Уестлоу“.

На семинара ни бяха демонстрирани различни сайтове съдържащи информация за националните правни системи в сайта на Евроджъст. По време на обучението ни бяха демонстрирани и показани други сайтове, богати на информация, относно националните законодателства на държавите по света.

- На 30.11.2015 г. присъствах на семинар „Нидерландско наследствено право и влиянието му върху наследственото право на ЕС“. Лектор на събитието бе Йоланда Бокхарт, един от най-добрите адвокати в областта на нидерландското наследствено право. Лекторът ни запозна с основните постулати в нидерландското право относно наследяването, завещанието, плащането на такси и данъци, по повод наследства, както и с предбрачния договор.

По време на моето обучение взех участие в няколко мероприятия, организирани от социалния комитет при Евроджъст:

На 22.10.2015 г. се проведе мероприятие свързано с люксембургското председателство на ЕС. Събитието бе организирано от Социалния комитет

на Евроджъст, със съдействието на Европол, който бе домакин на мероприятието. На тържеството присъстваха служители на двете агенции.

На 11.12.2015 г. се проведе годишното тържество на Евроджъст, което също се организира от Социалния комитет. На тържеството присъстваха Президента на Евроджъст, националните представители, членове на националните бюра, както останалите служители и стажанти.

С колеги от Евроджъст посетихме лекцията на проф. Петер Томка, бивш председател на Международния съд на ООН, където бяхме запознати с юрисдикцията на съда и неговите най-важни решения. Проф. Томка изрази и своето мнение относно на бъдещето на Съда, като основен гарант за спазването на принципите на Международното право.

Заедно с още няколко колеги от Евроджъст посетихме Двореца на мира, където се запознахме с историята и функцията на Постояният арбитражен съд и Международния съд на ООН.

В обобщение може да се направи следната статистическа справка, относно моята дейност в Евроджъст:

Новообразувани и висящи казуси: 43

Казуси за унищожение: 45

Доклади, становища и запитвания: 9

Семинари и обучения: 3

Участия в координационни срещи: 1

III. Ползи от стажа.

Определям стажа си в Евроджъст като изключително ползотворен. По време на обучението задълбочих познанията си относно функционирането и дейността на Евроджъст и взаимодействието на държавите-членки на ЕС в областта на наказателно-правното сътрудничество. Наред с това успях да натрупам солидно количество познания относно използването и ефективността на правните инструменти, с които разполагат работещите в агенцията представители на националните власти, а също и за начините на сътрудничество на

организацията с други институции, чиято цел е противодействие на престъпността, имаща трансгранични измерения.

По време на стажа подобрих както комуникативните, така и езиковите си умения. Създадох и поддържам професионални контакти с колеги от различни държави, благодарение на които за в бъдеще ще мога по-успешно да комуникирам при изпълнение на служебните си задължения в Република България.

Следва да се отбележи факта, че работа в агенция ми даде възможност да развия способностите си да работя в екип.

Значителна заслуга в моето професионално израстване по време на обучението имат колегите от Националното бюро на България в Евроджъст, начело с г-н Камен Михов. Той е създал отлична колегиална атмосфера, организация и екипност в бюрото, което е важна предпоставка за прецизното и своевременно изпълнение на задачите и изявява в максимална степен на професионализма на останалите членове на екипа. Многократно получавах подкрепа и разяснение от г-жа Иванка Которова и г-н Димитър Хаджийски. Беше ми оказано съдействие от административния секретар - г-ца Деяна Дянкова. Проявената от тях морална и интелектуална подкрепа, ме мотивира да покажа по-голямо старание при изпълнението на възложените ми задачи.

Следва да се посочи, че благодарение на проведено обучение в Кралство Нидерландия успях да обогатя знанията си относно културата и обичаите на страната.

В заключение мога да заявя, че стажът ми в Евроджъст бе много ползтоворен и натрупаните знания и умения ще бъдат ползвани в бъдещата ми работа. Имам намерение да предам придобитите познания и професионални качества на своите колеги, с оглед постигане на реални резултати, за да може по-успешно да взаимодействват с различните институции, да подобрят координацията при осъществяване, за да може успешно да осъществяваме борбата срещу организираната престъпност в ЕС.

Изразявам своята благодарност на ЕМСО, ВСС, на Главния прокурор, на НИП и Националното бюро на Република България на Евроджъст за предоставената ми възможност да повишава професионалната си

21.12.2015 г.

гр. София

Следовател:

